

31989L0297

1989 5 5

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 124/1

TARYBOS DIREKTYVA

1989 m. balandžio 13 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių tam tikrų motorinių transporto priemonių ir jų priekabų šoninės apsaugos priemones (šoniniais atitvarais), suderinimo

(89/297/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽²⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

kadangi svarbu, kad būtų priimtos priemonės, kuriomis siekiama iki 1992 m. gruodžio 31 d. palapsniui sukurti bendrąją rinką; kadangi vidaus rinką sudaro vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje užtikrinamas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas;

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos transporto priemonės privalo atitikti pagal nacionalines teisės normas, be kita ko, siejasi su šoniniais motorinių transporto priemonių ir jų priekabų atitvarais;

kadangi šie reikalavimai pavienėse valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės arba papildytų, arba vietoje galiojančių jose nuostatų priimtų vienodus reikalavimus ypač siekdamas, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, kuri buvo svarstoma 1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvoje 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių

motorinių transporto priemonių ir jų priekabų ⁽⁴⁾ tipo patvirtinimą, suderinimo, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 87/403/EEB ⁽⁵⁾, galėtų būti taikoma kiekvienam transporto priemonės tipui;

kadangi, siekiant pagerinti kelių eismo saugumą, būtina šoninės apsaugos įrengti visose didesnės masės kategorijos transporto priemonėse, kad būtų veiksmingai užtikrinta, jog neapsaugotiems kelių eismo dalyviams (pėstiesiems, dviratininkams, motociklininkams) negrėstų pavojus pakliūti po tų transporto priemonių šonais;

kadangi dėl praktinių priežasčių laikoma, kad yra būtina nustatyti skirtingus laikotarpius pateikti paraiškas visų naujų transporto priemonių naujo tipo patvirtinimams išduoti;

kadangi nacionalinių įstatymų, susijusių su motorinėmis transporto priemonėmis, derinimas apima abipusį kiekvienos valstybės narės pagal bendruosius reikalavimus atliktų patikrų pripažinimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje „transporto priemonė“ – tai kiekviena Direktyvos 70/156/EEB 1 priede apibrėžta N₂ ir N₃ kategorijų motorinė transporto priemonė bei O₃ ir O₄ kategorijų priekaba, skirta naudoti kelyje, su kėbulu arba be jo, kurios maksimalus konstrukcinis greitis viršija 25 km/h.

⁽¹⁾ OL C 265, 1987 10 5, p. 21.

⁽²⁾ OL C 94, 1988 4 11, p. 23.

⁽³⁾ OL C 80, 1988 3 28, p. 17.

⁽⁴⁾ OL L 42, 1970 2 23, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 220, 1987 8 8, p. 44.

2 straipsnis

1. Jokia valstybė narė dėl priešasčių, susijusių su šoninėmis apsaugos priemonėmis, negali atsisakyti suteikti EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą transporto priemonei, jeigu ji atitinka priede nurodytus reikalavimus.

2. Jokia valstybė narė dėl priešasčių, susijusių su šoninėmis apsaugos priemonėmis, negali atsisakyti arba uždrausti parduoti, registruoti, pradėti eksploatuoti ar naudoti transporto priemonę, jeigu ji atitinka priede nurodytus reikalavimus.

3 straipsnis

EEB tipo patvirtinimą suteikusi valstybė narė imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog jai būtų pranešta apie kiekvieną priede nurodytos sudėtinės dalies arba techninės charakteristikos pakeitimą. Tos valstybės narės kompetentingos institucijos sprendžia, ar su modifikuotu tipu turėtų būti daromi nauji bandymai ir ar turėtų būti parengta nauja ataskaita. Jeigu tų bandymų metu nustatoma, kad šios direktyvos reikalavimų nesilaikoma, leidimas taikyti pakeitimą neišduodamas.

4 straipsnis

1. Nuo 1990 m. birželio 1 d. valstybės narės:

- tam tikro tipo transporto priemonei, kurios šoniniai apsaugos įtaisai neatitinka šios direktyvos reikalavimų, nebegali išduoti Direktyvos 70/156/EEB 10 straipsnio 1 dalies 3 įtraukoje numatyto dokumento,
- tam tikro tipo transporto priemonei, kurios šoniniai apsaugos įtaisai neatitinka šios direktyvos reikalavimų, gali atsisakyti išduoti nacionalinį tipo patvirtinimą.

2. Nuo 1991 m. gegužės 1 d. valstybės narės gali uždrausti pradėti eksploatuoti transporto priemones, kurių šoniniai apsaugos įtaisai neatitinka šios direktyvos nuostatų.

5 straipsnis

Visi būtini pakeitimai, kad priedų reikalavimai būtų sutvarkyti taip, jog būtų atsižvelgta į technikos pažangą, priimami pagal Direktyvos 70/156/EEB 13 straipsnyje nustatytą tvarką.

6 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios ne vėliau kaip nuo 1989 m. spalio 30 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Liuksemburge, 1989 m. balandžio 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

P. SOLBES

PRIEDAS

TECHNINIAI ŠONINIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ REIKALAVIMAI

1. **Bendrieji nurodymai ir apibrėžimai**

- 1.1. Kiekviena N_2 , N_3 , O_3 ir O_4 kategorijų transporto priemonė pagaminama ir (arba) įrengiama taip, kad visiškai surinkta tokia transporto priemonė veiksmingai užtikrintų, jog neapsaugotiems kelių eismo dalyviams (pėstiesiems, dviratinkams, motociklininkams) negresia pavojus pakliūti po transporto priemonės kraštais arba jog jie nebūtų įtraukti po ratais ⁽¹⁾.

Direktyva netaikoma:

- puspriekabių vilkikams,
- priekaboms, kurios specialiai sukonstruotos labai ilgiems nedalomojo ilgio kroviniams vežti, pavyzdžiui, rąstams, plieno strypams ir t. t.,
- specialioms tikslams sukonstruotoms ir pagamintoms transporto priemonėms, jeigu dėl praktinių priežasčių tų šoninių apsaugos priemonių įrengti neįmanoma.

- 1.2. Laikoma, kad transporto priemonė 1.1 punkte nurodytus reikalavimus atitinka, jeigu šoninės jos dalys užtikrina apsaugą, kuri atitinka toliau pateiktose dalyse nurodytas nuostatas.

1.3. *Apibrėžimai*

- 1.3.1. Transporto priemonės tipas pagal šoninės apsaugos priemones

Terminas „transporto priemonės tipas pagal šoninės apsaugos priemones“ apibūdina transporto priemones, kurios nesiskiria tokiomis toliau pateiktomis pagrindinėmis techninėmis charakteristikomis:

galinio tilto pločiu, važiuoklės bei kėbulo konstrukcija, matmenimis, forma ir medžiagomis, techninėmis transporto priemonės pakabos charakteristikomis tiek, kiek jos siejasi su 2 punkto reikalavimais.

- 1.3.2. „Nepakrautos transporto priemonės masė“ – tai parengtos eksploatuoti transporto priemonės masė, be vairuotojo ir be krovinio, tačiau su aušinimo skysčiu, degalais, tepimo įrankiais ir atsarginiu ratu, jeigu tą ratą transporto priemonės gamintojas pristato kaip etaloninę įrangą.

1.4. *Transporto priemonės pastatymas*

Nustatant, ar transporto priemonė atitinka 2 punkte nurodytus techninius reikalavimus, ji pastatoma:

- ant horizontalaus ir lygaus paviršiaus,
- vairuojamieji transporto priemonės ratai lygiagretūs su jos išilgine ašimi,
- transporto priemonė nepakrauta,
- puspriekabės ant savo atramų pastatomos taip, kad plotas kroviniams sukrauti būtų horizontalus.

2. **Šoninė apsauga, kurią užtikrina konkretus įtaisas (šoninis atitvaras)**

- 2.1. Įrengus įtaisą gabaritinis transporto priemonės plotis nepadidėja ir pagrindinė to įtaiso išorinio paviršiaus dalis nuo tolimiausios išorinės transporto priemonės plokštumos (didžiausio jos pločio) į transporto priemonės vidų nutolusi ne daugiau kaip 120 mm. Priekinį to įtaiso galą tam tikrose transporto priemonėse pagal 2.4.2 ir 2.4.3 punktus galima palenkti į jos vidų. Bent 250 mm ilgio galinė to įtaiso atkarpa nuo tolimiausios galinių padangų krašto (padangų išsipūtimo prie žemės nepaisoma) yra ne daugiau kaip per 300 mm į transporto priemonės vidų.

- 2.2. Išorinis įtaiso paviršius yra lygus, visiškai plokščias arba horizontaliai raukšlėtas ir nuo priekio iki galo pagal galimybes ištisinis; gretimos dalys viena ant kitos gali užėti, jeigu vienas ant kito užeinantys paviršiai nukreipti į viršų ar apačią arba galima palikti ne didesnę kaip 25 mm išilgine kryptimi išmatuotą tarpelį, jeigu galinė dalis į išorę neišsikiša už priekinės dalies; gaubtelinės varžtų galvutės arba kniedės virš paviršiaus gali kyšoti ne daugiau kaip 10 mm bei kitos dalys gali kyšoti tiek pat, jeigu jie yra lygūs ir panašiai suapvalinti; visi išoriniai kraštai ir kampai suapvalinami ne mažesniu kaip 2,5 mm spinduliu (patikrinama pagal Direktyvą 74/483/EEB ⁽²⁾).

⁽¹⁾ Ši direktyva jokiai šaliai nedraudžia priimti papildomų reikalavimų dėl prieš priekinius ratus ir už galinių ratų esančių transporto priemonės sudėtinųjų dalių.

⁽²⁾ OL L 266, 1974 10 2, p. 4.

- 2.3. Įtaisas gali būti sudarytas iš ištisinio plokščio paviršiaus arba 1 ar daugiau horizontalių strypų arba iš paviršiaus ir strypų derinio; jeigu taikomi strypai, tarp jų yra ne didesnis kaip 300 mm tarpas ir jie:
- ne žemesni kaip 50 mm, jei tai yra N₂ ir O₃ kategorijų transporto priemonės,
 - ne žemesni kaip 100 mm ir visiškai plokšti, jei tai yra N₃ ir O₄ kategorijų transporto priemonės.
- Tačiau paviršių ir strypų derinys sudaro ištisinį šoninį ativarą pagal 2.2 punkto nuostatas.
- 2.4. *Priekinis* šoninio atitvaro kraštas įrengiamas taip:
- 2.4.1. Jo vieta:
- 2.4.1.1. motorinėje transporto priemonėje: ne daugiau kaip 300 mm prieš galinę iš karto prieš ativarą esančio rato padangos dalį liečiančią skersinę vertikalią plokštumą;
- 2.4.1.2. priekaboje: ne daugiau kaip 500 mm už 2.4.1.1 punkte apibrėžtos plokštumos;
- 2.4.1.3. puspriekabėje: ne daugiau kaip 250 mm prieš skersinę vidurinę puspriekabės stovėjimo atramų, jei tos atramos įrengtos, plokštumą, tačiau jokių būdu atstumas nuo priekinio krašto iki puspriekabės šerdeso, kai jis yra galinėje padėtyje, centrą kertančios skersinės plokštumos negali būti didesnis kaip 2,7 m.
- 2.4.2. Jeigu priekinis kraštas yra kitoje atviroje erdvėje, tas kraštas sudarytas iš ištisinės per visą atitvaro aukštį besitęsiančios vertikalios sudėtinės dalies; išorinis ir priekinis tos sudėtinės dalies paviršiai galinėje dalyje yra bent 50 mm ir, jei tai yra N₂ ir O₃ kategorijų transporto priemonės, ta sudėtinė dalis 100 mm pasukta į vidų, o jei tai yra N₃ ir O₄ kategorijų transporto priemonės – vertikalios sudėtinės dalies galinė dalis yra 100 mm ir ji 100 mm pasukta į vidų.
- 2.4.3. Motorinėse transporto priemonėse, jeigu 2.4.1.1 punkte nurodytas 300 mm matmuo tenka kabinai, atitvaras įrengiamas taip, kad jis sutaptų su kabinos plokštėmis, ir jeigu reikia, tą ativarą 45° kampu galima pasukti į vidų. Jei tai yra atverčiamosios arba pakabą turinčios kabinos, tarp priekinio krašto ir kabinos plokščių galima palikti 100 mm ilgio tarpą. Šiuo atveju 2.4.2 punkto nuostatos netaikomos.
- 2.4.4. Motorinėse transporto priemonėse, kuriose 2.4.1.1 punkte nurodytas 300 mm matmuo yra už kabinos ir kuriose šoninį ativarą gamintojas savo nuožiūra pailgina pagal 2.4.3 punktą, turi būti laikomasi 2.4.3 punkto reikalavimų.
- 2.5. *Galinis* šoninio atitvaro kraštas yra ne daugiau kaip 300 mm prieš priekinę iš karto už atitvaro esančio rato padangos dalį liečiančią skersinę vertikalią plokštumą; galiniame krašte ištisinės vertikalios sudėtinės dalies įrengti nebūtina.
- 2.6. *Apatinis* šoninio atitvaro kraštas jokiam taške nėra aukščiau kaip 550 mm virš žemės.
- 2.7. *Viršutinis* atitvaro kraštas nėra žemiau kaip 350 mm nuo tos transporto priemonės konstrukcijos dalies, kurią kerta arba su kuria liečiasi vertikali plokštuma taip pat liečianti ir išorinį padangų paviršių, padangos išsipūtimo arti žemės nepaisoma, išskyrus tokius atvejus:
- 2.7.1. jeigu 2.7 punkte nurodyta plokštuma transporto priemonės konstrukcijos nekerta, viršutinis atitvaro kraštas sutampa su krovinių platformos paviršiumi arba yra 950 mm virš žemės (taikomas mažesnis dydis);
- 2.7.2. jeigu 2.7 punkte nurodyta plokštuma transporto priemonės konstrukciją kerta didesniame kaip 1,3 m aukštyje virš žemės, viršutinis šoninio atitvaro kraštas nėra didesniame kaip 950 mm aukštyje virš žemės;
- 2.7.3. specialiai konteineriui vežti suprojektuotoje ir surinktoje, konteineriui vežti paprasčiausiai pritaikyta transporto priemonė čia nepriskiriama, arba keičiamąjį kėbulą turinčioje transporto priemonėje viršutinį atitvaro kraštą galima nustatyti pagal 2.7.1 ir 2.7.2 punktus, konteineris arba keičiamasis kėbulas laikomi transporto priemonės dalimi.
- 2.8. Šoniniai atitvarai yra labai standūs, stipriai pritvirtinti (transporto priemonę eksploatuojant įprastu būdu, tų atitvarų tvirtinimo detalės dėl vibracijos neatsipalaiduoja) ir, išskyrus 2.9 punkte išvardytas detales, pagaminti iš metalo arba kokios kitos tinkamos medžiagos.
- Šoninis atitvaras laikomas atitinkančiu reikalavimus, jeigu jis atlaiko horizontalią statinę 1 kN apkrovos jėgą, kuri tą ativarą bet kokiaje išorinio jo paviršiaus dalyje veikia statmenai ir kurią perduoda apskrita bei plokščia 220 mm ± 10 mm skersmens tvoklė, ir jeigu ta jėga veikiamas atitvaras nukrypsta ne daugiau kaip:
- galinė 250 mm atitvaro atkarpa – 30 mm, ir
 - likusioji atitvaro dalis – 150 mm.

- 2.8.1. Ar laikomasi pirmiau minėtų reikalavimų, galima patikrinti atliekant reikiamus apskaičiavimus.
- 2.9. Su transporto priemone neišardomai sujungtas sudėtinės dalis, pavyzdžiui, akumuliatorių baterijos dėžė, oro rezervuarus, degalų bakus, žibintus, atšvaitus, atsarginius ratus ir įrankių dėžes, galima naudoti kaip šoninį atitvarą, jeigu tos sudėtinės dalys atitinka šios direktyvos matmenų reikalavimus. Tarpams taikomi 2.2 punkte nustatyti reikalavimai.
- 2.10. Prie šoninio atitvaro negalima tvirtinti stabdžių, oro arba hidraulinio vamzdyno.
3. *Pirmiau minėtoms nuostatomis taikant išlygas*, toliau nurodytų tipų transporto priemonės tik kiekvienu nurodytu atveju nustatytų reikalavimų gali neatitikti:
- 3.1. *keičiamosios bazės priekaba*, kai jos bazė mažiausia, atitinka visus 2 punkto reikalavimus; kai tos priekabos bazė nėra mažiausia, priekaba atitinka 2.6, 2.7 ir 2.8 bei 2.4 arba 2.5, tačiau nebūtinai tų abiejų, punktų reikalavimus; priekabos bazę padidinus, šoniniuose atitvaruose neatsiranda tarpų;
- 3.2. *automobilinėje cisternoje* – tik skystoms medžiagoms uždarame rezervuare, kuris neišardomai pritvirtintas prie transporto priemonės, vežti suprojektuotoje transporto priemonėje, turinčioje vamzdžius ir jų jungtis, kad cisterną būtų galima pripildyti skystomis medžiagomis ir jas išpilti, įrengiami šoniniai atitvarai, kurie tiek, kiek tai yra praktiškai įmanoma, atitinka visus 2 punkto reikalavimus; griežto tų reikalavimų laikymosi galima nereikalauti, jeigu tą daryti būtina atsižvelgiant į eksploataavimo reikalavimus;
- 3.3. atliekant krovos arba kitas pagal transporto priemonės paskirtį numatytas operacijas, papildomą stabilumą užtikrinančias *ištraukiamąsias atramas* turinčiose transporto priemonėse šoninį atitvarą galima įrengti su papildomais tarpais, jeigu jie būtini ištraukiamosioms atramoms parengti;
- 3.4. pritvirtinimo taškus turinčių transporto priemonių, kad jas būtų galima naudoti krovinius su riedmenimis gabenančiuose laivuose, šoniniame atitvare leidžiama palikti tarpus, jog per juos būtų galima prakišti ir įtempti tvirtinamuosius lynus.
4. Jeigu transporto priemonės šonai suprojektuoti ir (arba) įrengti taip, kad tie šonai dėl formos ir visų jų sudedamųjų dalių techninių charakteristikų atitinka 2 punkto reikalavimus, galima laikyti, kad tie kraštai atstoja šoninius atitvarus.
5. **Paraiška suteikti EEB tipo patvirtinimą**
- 5.1. Paraišką transporto priemonės tipui, atsižvelgiant į šoninės apsaugos priemones, suteikti EEB tipo patvirtinimą įteikia transporto priemonės gamintojas arba įgaliotasis jo atstovas.
- 5.2. Su paraiška turi būti įteikta po 3 toliau nurodytų dokumentų egzempliorius ir nurodoma tokia informacija:
- 5.2.1. transporto priemonės aprašas pagal 1.4.1 punkte nurodytus kriterijus, brėžiniai pagal mastelį bei transporto priemonės šonų nuotraukos arba trimatis vaizdas. Taip pat turi būti pateikti transporto priemonės tipą identifikuojantys skaičiai ir (arba) simboliai;
- 5.2.2. techninis šoninę apsaugą užtikrinančių sudėtinių dalių aprašas bei pakankamai išsami informacija.
- 5.3. Už tipo patvirtinimo bandymus atsakingai techninei tarnybai turi būti pristatyta tipo, kuris turi būti patvirtintas, reikalavimus atitinkanti pavyzdinė transporto priemonė.
6. **EEB tipo patvirtinimas**
- 6.1. Su transporto priemonės EEB tipo patvirtinimo liudijimu pagal priedėlyje nurodytą pavyzdį turi būti parengtas priedas.
-

Priedėlis

PAVYZDYS

[Didžiausias formatas: A 4 (210 × 297 mm)]

e ...

(1)

TRANSPORTO PRIEMONĖS EEB TIPO PATVIRTINIMO ATSIŽVELGIANT Į ŠONINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS, LIUDIJIMO PRIEDAS*(1970 m. vasario 6 d. Tarybos direktyvos 70/156/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su motorinių transporto priemonių ir jų priekabų tipo patvirtinimu, suderinimo 4 straipsnio 2 dalis ir 10 straipsnis)*

- EEB tipo patvirtinimo Nr.: Galiojimo pratęsimas:
1. Transporto priemonės prekės pavadinimas arba ženklas:
 2. Transporto priemonės tipas ir kategorija:
 3. Gamintojo pavadinimas ir adresas:
.....
 4. Jei yra, gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas:
 5. Techninės šoninės apsaugą užtikrinančių sudėtinių dalių charakteristikos:
 6. Transporto priemonės pristatymo EEB tipui patvirtinti data:
 7. EEB tipo patvirtinimo bandymus atliekanti techninė tarnyba:
 8. Tos techninės tarnybos bandymo ataskaitos parengimo data:
 9. Tos techninės tarnybos parengtų bandymo ataskaitų skaičius:
 10. Taikomo EEB tipo patvirtinimo galiojimo pratęsimo priežastis (-ys):
 11. EEB tipo patvirtinimas atsižvelgiant į šoninės apsaugos priemones suteiktas/to patvirtinimo galiojimas pratęstas/jį suteikti atsisakyta (2).
 12. Vieta:
 13. Data:
 14. Parašas:
 15. Pridedamas į EEB tipo patvirtinimo rinkinį įtrauktų dokumentų sąrašas, perduotas ir patvirtinimą suteikusiai institucijai, kuri prireikus gali išduoti jo kopiją.
 16. Pastabos (jeigu buvo pareikštos):

(1) Administracijos pavadinimas.

(2) Nereikalinga išbraukti.

Pavyzdys

DIREKTYVA 89/297/EEB

EEB TIPO PATVIRTINIMO/GALIOJIMO PRATĖSIMO Nr.:

TIPAS:

Pridėtų dokumentų santrauka

Bendras rinkinio puslapių skaičius: 9
Aprašo puslapių skaičius: 4
Brėžinio puslapių skaičius: 4
Nuotraukų skaičius: 1

	Puslapiai
— Bendrieji dalykai	1
— Bendras transporto priemonės aprašas	2
— Masė ir matmenys	2
— Šoninio atitvaro aprašas	3

Įteikti brėžiniai ir nuotraukos:

- įtaiso pritvirtinimo brėžinys (-iai): 031.3.046 (2 puslapiai; A4 formatas)
031.3.047 (2 puslapiai; A5 formatas)
- nuotrauka (-os): 031.13.027 (1)

Visi dokumentai, brėžiniai ir nuotraukos turi EEB tipo patvirtinimo/įo galiojimo pratęsimo numerį.
